

İÇİNDEKİLER

ÖZET	V
ABSTRACT	VI
TEŞEKKÜR	VII
İÇİNDEKİLER	
ÇİZELGELER DİZİNİ	XIII
GRAFİKLER DİZİNİ	XV
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	XVI
1. GİRİŞ	1
1.1 Araştırmanın Önemi	1
1.2 Araştırmanın Amacı	3
1.3 Araştırmanın Kapsamı ve Ana Hatları	5
2. MATERYAL VE YÖNTEM	8
2.1 Materyal	8
2.2 Yöntem	8
2.2.1 Verilerin elde edilmesinde izlenen yöntem	8
2.2.2 Verilerin analizi sırasında izlenen yöntem	10
3. KONU İLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR	12
4. TARIMDA FİYAT OLUŞUMU VE ÇEKİRDEKSİZ KURU ÜZÜM FİYATLARI ÜZERİNDE ETKİLİ OLABİLECEK FAKTÖRLER	18
Tarım Ürünlerinde Fiyat Oluşumu	18
4.2 Çekirdeksiz Kuru Üzüm Fiyatları Üzerinde Etkili Olabilecek Faktörler	21
5. FİYAT DALGALANMALARINI VE DALGALANMALARIN ETKİLERİ	33
5.1 Fiyat Dalgalanmaları	33
5.2 Dalgalanmaların Etkileri	42
5.2.1 Fiyat dalgalanmalarının üreticiye etkileri	42
5.2.2 Fiyat dalgalanmalarının Tarih'e etkisi	46
6. ÇEKİRDEKSİZ KURU ÜZÜMDE MEVCUT PAZARLAMA DÜZENİ VE SORUNLARI	50
7. 4572 SAYILI TARIM SATIŞ KOOPERATİF VE BİRLİKLERİ HAKKINDA KANUN İLE KANUNUN ÇEKİRDEKSİZ KURU ÜZÜM PİYASASINA OLASI ETKİLERİ	57
7.1 72 Sayılı TSKB Kanunu ve Kanun İle Getirilen Temel Düzenlemeler	57
7.2 72 Sayılı Kanunun Çekirdeksiz Kuru Üzüm Piyasasına Olası Etkileri	59
8. AB'NDE KURU ÜZÜMLE İLGİLİ PİYASA DÜZENİ	62
8.1 AB'nde Çekirdeksiz Kuru Üzüm Üreticilerine Verilen Yardımlar ve Yardım Mekanizmasının İşleyişi	63
8.2 AB Ülkelerinde Üretici Birlikleri	66
8.3 AB'nde Çekirdeksiz Kuru Üzüm Piyasasında Depolama Kuruluşlarının Görevleri ve Depolama Yardımları	69
8.4 Avrupa Tarımsal Garanti ve Yönverme Fonu (EAGGF-FEOGA) ile Fonun Finansman Yapısı	71
8.4.1 Fonun finansman kaynakları	72
8.4.2 Fonun harcamaları ve harcamaların finansmanı	74
9. ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	76
9.1 Kısa Vadeli Çözüm Önerileri	76
9.2 Uzun Vadeli Çözüm Önerileri	79
9.3 Görüşülen Üzüm Üreticileri İle Tüccarların Çözüm Önerileri	81
10. SONUÇ	83
KAYNAKLAR DİZİNİ	87

EKLER	91
Ek Çizelge 1: İzmir Ticaret Borsası Çekirdeksiz Kuru Üzüm İşlem Miktarının Üretim İçindeki Payı (1991-2000)	95
Ek Çizelge 2: 1986-2000 Dönemi Regresyon Analizi Veri Seti	96
Ek Çizelge 3: 1986-2000 Dönemi Regresyon Analizi Veri Seti	96
Ek Çizelge 4: Anket Sonucuna Göre 2001/02 Döneminde Çekirdeksiz Kuru Üzüm Üreticilerinin Satış Ayları ve Satış Fiyatları TL/kg	97
Ek Çizelge 5: EAGGF'nin Garanti Bölümü Harcamalarından İşlenmiş Kuru Üzüm Üretim Yardımı Olarak AB Üyesi Ülkelerin Aldığı Pay (Milyon Euro/ 99 Fiyatlarıyla)	98
Ek Çizelge 6: Anket Çalışmasına Göre Yapılan Regresyon Analizi Veri Seti	98
Ek Çizelge 7: EAGGF'nin Garanti Bölümü Harcamalarından Üzüm ve Şarabın Depolanması İçin Müdahale Yardımı Olarak AB Üyesi Ülkelerin Aldığı Pay (Milyon Euro/ 99 Fiyatlarıyla)	99
Ek Çizelge 8: Türk Gıda Kodeksine Göre İlaç Kalıntı Limitleri	99
Ek Çizelge 9: Gündem 2000 Sonrası Tarım Ürünlerinin OPD Göre Sınıflandırılması	100
Ek Çizelge 10: Gündem 2000 Sonrası Arz Kontrol Mekanizmaları	101
Ek Çizelge 11: AB'nde Seçilmiş Ürünlerde Piyasadan Çekme Miktarları ve Telafi Ödemeleri	102
ÖZGEÇMİŞ	103
ÇİZELGELER DİZİNİ	
Çizelge	
4.1: Tariş'in Yıllar İtibarıyla Çekirdeksiz Kuru Üzüm Alım Miktarları İle Alım Şekilleri	22
4.2: Tariş 9 Numara Çekirdeksiz Kuru Üzüm Alım Fiyatları(TEFE 1987=100)	23
4.3: İhracat Miktarı ve İhracat Fiyatının İTB Fiyatına Etkisi	26
4.4: Üretim ve İhracat Miktarının İTB Fiyatına Etkisi	27
4.5: İzmir Ticaret Borsası Fiyatının Çekirdeksiz Kuru Üzüm Üreticisi Eline Geçen Fiyata Etkisi	28
4.6: İhracat Fiyatı, Tariş Alım Miktarı ve İzmir Ticaret Borsası Fiyatının Çekirdeksiz Kuru Üzüm Üreticisinin Eline Geçen Fiyata Etkisi	29
4.7: İhracat Miktarının Çekirdeksiz Kuru Üzüm Üreticinin Eline Geçen Fiyata Etkisi	31
4.8: Tariş Alım Fiyatının Çekirdeksiz Kuru Üzüm Üreticinin Eline Geçen Fiyata Etkisi	32
5.1: İzmir Ticaret Borsası 9 Numara Çekirdeksiz Kuru Üzüm Fiyatları (TEFE 1987 = 100)	34
5.2: 1986-2000 Dönemi İzmir Ticaret Borsası 9 Numara Çekirdeksiz Kuru Üzüm Fiyatlarında Mevsimsel Dalgalanmalar	40
5.3: 2001/02 Döneminde Aylara Göre İzmir Ticaret Borsası 9 Numara Çekirdeksiz Kuru Üzüm Fiyatları	42
5.4: Çekirdeksiz Kuru Üzüm Üreticilerinin Ürünlerini Sattıkları Ay Üzerinde Alan ve Nüfusun Etkisi	46
6.1: Çekirdeksiz Kuru Üzüm Reel İhracat Fiyatları (TEFE 1987=100)	51
6.2: Üzüm Üreticilerinin Ortaklık veya Üyelik Durumları	56
GRAFİKLER DİZİNİ	
Grafik	
4.1 : Tarım Ürünleri İçin Tam Rekabet Piyasasında Fiyat Oluşumu	21
5.1: İzmir Ticaret Borsası 9 Numara Çekirdeksiz Kuru Üzüm Reel Fiyatları (1986-2000)	35
5.2: Tariş 9 Numara Çekirdeksiz Kuru Üzüm Reel Alım Fiyatları (1986-2000)	36

5.3: Çekirdeksiz Kuru Üzüm Üreticisinin Eline Geçen Reel Fiyatlar (1986-2000)	37
5.4: Çekirdeksiz Kuru Üzüm Reel İhracat Fiyatları (1986-2000)	38
5.5: İzmir Ticaret Borsası 9 Numara Çekirdeksiz Kuru Üzüm Aylık Ortalama Cari Fiyatlarının Değişimi (1986-2000)	41
5.6: Kuru Üzüm Üreticisinin Eline Geçen Fiyatlarla Maliyet Fiyatlarının Karşılaştırılması (1995-2000)	44
5.7: Çekirdeksiz Kuru Üzüm Taahhüt ve Teslim Miktarlarının Karşılaştırılması (1995-2000)	47